

מזת' קזת הזכר שזה

וואס דורך איר זעהט זיך די זיסקייט פונ'ם באשעפער

משיחותיו של הגאון רבי מנחם ברוך יאזעע שליט"א בעל 'מתיקות התורה'

סיפור לשולחן שבת

חבוק של אהבה עם אבא שבשמים
לפני הכניסה למשרפות...

"קח את המטה... ודברתם אל הסלע"
כשכלל ישראל התלוונו שאין להם מים,
אזי כביכול הם לא עמדו בנסיון האמונה
- לדעת שהקב"ה נתן את המים, ורק
עליו צריך להשען ולבקש ממנו את
צרכיהם, ועל כן צוה הקב"ה את משה
שיקח את המטה, בכדי שילמד את כלל
ישראל להשען רק על ה', שהמטה זה
המשענת של האדם.

וכמו שכתוב "כל מטה לחם שבר" ועל
כך הצדיקים הלכו תמיד עם מקל מיוחד
שעל ידו היו מראים לכלם שהם נשענים
רק על הקב"ה. ולכן הצווי היה לדבר
שזה כח התפלה, שהאדם יודע שעליו
לפנות רק לקב"ה.

ואפשר לדרוש זאת על מה שנאמר
בפרשתנו במחוקק במשענותם -
שעבודת האדם בעולם הזה, לחקוק
בלבו את משענת האמונה, וזה על
ידי שיסיר מעליו את כל המשענות
הגשמיות, וכשאדם צועד בדרך זו,
הוא מתרומם ומתעלה על כל הקשיים
ונעישה כמלאך להגעים כמו שכתב החזון
איש בספר אמונה ובטחון, וזה חוק
לאדם שכשהוא מרגיש שקשה לו,
שיתבונן שדוקא אז הוא יכול להתחבר
לקב"ה, מפיון שאז הוא מרגיש שכל
המשענות הגשמיות לא שוות כלום,

<<

לקח מהפרשה

ה' מעורר אותנו שנעצר ונתבונן בטוב ובקשיים

לפעמים אדם מרגיש וחי את ה' בעת
שמחה או חליה בעת צרה רח"ל.

ובודאי שגם כאשר אדם מרגיש וחי את
ה' ואת השגחתו הפרטית גם לעתים,
זה דבר גדול מאד. כמו שאנו אומרים
בקדוש לבנה "תנא דבי רבי ישמעאל
אלמלא לא זכו ישראל אלא להקביל פני
אביהם שבשמים פעם אחת בחדש דים".

ברם, כאשר אדם זוכה להרגיש
את הבורא יתברך בכל אכל
שהוא אוכל, בכל ארוחת
בקר הוא רואה את חסד
ה' ואת אהבתו הגדולה אליו
בפרטיות, על המלפפון ועל
הגבינה שהוא שולח לנו. בכל פעם שהוא
אוכל אבטיח הוא רואה את המתיקות
והבריאות שהבורא הכין במיוחד עבורנו,
זו הגדלה האמתית! לראות את ה' בבית,
במשפחה, בילדים ובכל הטוב שה' עושה
עמנו בכל עת ובכל שעה.

בשנה האחרונה הקב"ה טלטל את
העולם פלו עם ענין הקורונה, וכן בתקופה
האחרונה היו פרעות עם אויבי ישראל,
וכן מחריבי הדת עומדים וחפצים לזרע
הרס וחרבן בכרם ישראל, והכל נעשה
בדרך על טבעית.

ללמדנו, שה' מסובב הכל בכדי
לעורר אותנו ולקרבונו אליו. כמו <<

"זאת תקת התורה"

בפרשת בהעלותה התורה מלמדת על
גדלת משה רבנו, שבעונותיו חלק
מחכמתו לשבעים זקנים. ובאותה
פרשה נאמר שכלל ישראל לא למדו
ממשה נאמנות ועונה, והתאונו על המן,
וכן בפרשת שלח כפרו טובה בחפצא
והתאונו על ארץ ישראל, ובפרשת
קרח התאונו על הגברא - משה ואהרן,
ובפרשתנו התאונו על המים
והלחם, ולפיכך היה את
הפאת הסלע, וכן נענשו
על ידי הנחשים.

והיות שכלל ישראל חטאו
בחסר נאמנות נצטוו על מצות פרה
אדומה, שכלה נאמנות לה' בכל מצב,
גם כאשר לא הולך לאדם והכל נראה
אבוד ושורף, כמו שהתורה מאריכה אצל
אברהם אבינו ושאר האבות הקדושים,
שהיו נאמנים לבורא בכל מצב, למרות
הנסיונות הגדולים שעברו.

וזה שהקב"ה משבח את משה רבנו "בכל
ביתי נאמן הוא", שזו המעלה העליונה
שמביאה את כל המדות הטובות, וכן
הענוה נובעת מנאמנות.

ומהות הנאמנות לחיות את הקב"ה על
כל צעד ושעל, הקב"ה מתגלה לכל אחד
ואחד, וכל יהודי מרגיש את ה' בחייו.

ש'אמרו חז"ל, "גדולה הסרת טבעת יותר מארבעים ושמונה נביאים".
ה' רוצה ש'נדע שאין לנו על מי להשען אלא על הקב"ה, שהננו
בידו לבד ואין עזרה וישועה בלעדי ה'.

וכשנתבוננו בכל הפרשיות הללו, נראה שיש בכל פרשה גם שובר
טוב - מעשים טובים והנהגות נכונות: בפרשת בהעלתך יש את
הנפת הלויים, הדלקת המנורה, וסדר הליכת כלל ישראל במדבר
עם הדגלים. בפרשת שלח, יש את המרגלים היושע
וכלב. בפרשת קרח יש את מתנות הפהונה. ובפרשתנו יש את
השירה שישרו כלל ישראל לה'.

למדנו, שבפרשיות שעוברות על כל אחד ואחד במשך ימי
חינוך, יש גם טוב וגם הפכה. בכל יהודי יש המון טוב, ולצד זה יש
גם מדות וטבעים שטעונים שפור ואסור לנו לערב ביניהם, מזה,
אנו צריכים ליחד זמן שבו אנו עובדים עם עצמנו היאך להשתפר
ולהתעלות, ויחד עם זאת לא לשקע ברע, אלא
להיות מלאים בעין טובה בשירה ובזמרה, מתוך
תחושה שאנו טובים והאנשים שסביבנו טובים.

פעמים רבות, אנו רואים באנשים שסביבנו מדות
רעות וקשות, וזה מעורר בנו סלידה מאותם מדות
ומאותם אנשים. ברם, עלינו לדעת שפעמים רבות
את אותם טבעים יש גם בנפשנו, אלא שהם עוד
לא התפרצו, או שאנו מוציאים את זה בדרך אחרת
וסמויה וכדומה, הרע שאנו רואים בסביבה שלנו
זה המראה שלנו, ועלינו לפקח עינים טובות על
אחרים ועינים בוחנות על עצמנו.

לשבת עם עצמנו בכל יום כמה דקות, ולערוך חשבון
נפש ולבחון מה מפריע לנו, מה מטריד אותנו, כמה אנו עסוקים כל
היום. האם המחשבה שלנו טרודה כל היום בהצלחה של השני
ובחסרון שלנו, האם אנו צרי עין, האם אנו מעריכים את כל הטוב
שיש לנו, האם אנו מאירים פנים לסביבה שלנו האם אנו מכבידים
על בני בתינו, האם יש לנו הערות על כל דבר.

אנשי המדבר היו דור דעה, והתורה מפרטת את הטענות שהיו
להם. למדנו מוסר השכל, שמטל עלינו לבחן את עצמנו היכן אנו
מנחים, האם גם אנו מחפשים כל הזמן על מה להתאונן, האם אנו
כפויי טובה, האם אנו יודעים להתבונן ולהעריך את הטוב.

כאשר אדם רואה רק רע, הוא לא יוכל להשתפר. ובאמת כל יהודי
ויהודי מלא וגדוש בטוב, ועלינו לשבת עם עצמנו ולפרט את כל
הטוב שיש לנו, את כל המתנות הטובות שהקב"ה מרעיף עלינו. אנו
חיים בדור של שפע עצום, ברוחניות ובגשמיות, ויחד עם השפע
הגדול יש את כל כלי המשחית והבלי העולם הזה, שמעסיקים
את מוחו של האדם, ולא נותנים לו ישוב הדעת לחשב על הבורא
ועל התכלית שלנו בעולם.

ולפיכך עלינו לעצור ממרוצת החיים, לשבת עם עצמנו ולהתבונן
במה להשתפר ולראות את כל הטוב שיש לנו, כי כאשר אדם
רואה את הטוב שבו וחי בהרגשה טובה, הוא רואה גם את הטוב
שאצל הסובבים אותו. אדם שיש לו שנהא וקנאה על אחרים, זה
מראה שהוא ממרמר ולא טוב לו עם עצמו. מאידך, כאשר אדם
שמח ומאשר בחלקו הטוב, הוא אוהב גם אחרים.

ויסוד הכל זה ענוה, כאשר אדם בענוה והכנעה הוא לא מקפיד
על שום אדם, ותמיד הוא שמח וטוב לבב. וכן הוא נמצא בחברה
טובה ומקבל דעת נבונה מתלמידי חכמים וצדיקים. וזו היתה גדלותו
של רבי עקיבא שבגיל ארבעים התחיל הכל מהתחלה, וזכה לכל
מה שהיה לו בזכות שהיה בשפלות והכנעה, והלך ללמד עם בנו
בתלמוד תורה.

למדנו שכל אחד ואחד יכול לשנות את המדות והטבעים שלו,
כרבי עקיבא שלמרות שהיו לו טבעים קשים,
וכאשר היה עם הארץ אמר מי יתן לי תלמיד
חכם ואנשכנו פחמור, מפל מקום הוא שנה את
מדותיו, עד כדי כך שהפך להיות מגדולי התנאים
הקדושים.

עלינו לעצור ממרוצת החיים, לשבת עם
עצמנו ולהתבונן במה להשתפר ולראות
את כל הטוב שיש לנו...

ואמרו בגמרא על ר"ע שתפלותיו התקבלו בשכר
שהיה מעביר על מדותיו. הוא לא היה מקפיד, הוא
היה בשפלות והכנעה, וידע להעריך ולקור את
אשתו ואמר לתלמידיו 'שלי ושלכם שלה הוא'.

כאשר נזכר שהכסף ושאר ענייני העולם הזה,
עלולים להפיל אותנו חלילה מהרוחניות בזה ובבא,
ונשתמש עמם בצורה הנכונה, נשכיל לא לעשות
עסק מוזות, נעריך וניקור את התורה והמצוות ואת המדות הטובות
שמביאות אותנו לחיי העולם הבא.

המזרם מכל האמור: דוקא בזמנים הקשים ביותר שעוברים על
האדם, אזי אם הוא משכיל שהכל מאתו יתברך בכדי לזכור ולטהר
אותו באפשרותו להגיע לדרגות הגבוהות ביותר, של קרבת ה'
אמתית, כמו שכתוב "ואת דכא ושפל רוח אשכון".

ה' יזכנו להשאר חזקים ואיתנים גם בזמנים הקשים, ואדרבא
נשתמש עם הקשי להתבוננות בהכנעה וענוה ברב חסדי ה' שעמנו.

וכן נתבונן בכל השפע שהקב"ה נותן לנו בכל עת ועונה, שאנו זוכים
להיות בארץ הקדש, ולאכל משפע הפרות והתבואה שבארצנו,
מתוך בריאות, וכל הדם פועל בגופנו תדיר בלי שום בעיות, ונכלל
בזה פריטים רבים ופלאות עמוקים.

וכשנתבונן בכל זה, נחיה בתחושה של הפרת הטוב והודאה מתמדת
לשמו יתברך, ובדאי שהתלונות לא ימצאו מקום בלבנו כלל, אלא
נודה ונשמח כל ימינו, אמן.

פנינים מהפרשה

לחקור אחריה, בָּרַם בְּשֹׁאֵר הַמְצוֹת רְאוּ לָנוּ לְהִתְעַמֵּק בָּהֶם וּבְטַעְמָם, בְּכַדֵי שֶׁעַל יְדֵי כָּךְ נוּכַל לְהִתְקַרֵּב לַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ בְּקִשְׁרָא שֶׁל אֱהָבָה וְאַמוּנָה, וְכֵן נִדְבַק בְּדַרְכֵי שְׂכָלְמַי מְלֵאִים בְּחֶסֶד וּבְסִיּוּעַ לְבַנְי אָדָם.

וּבְכַדֵי לְדַעַת אֵת עוֹמֵק הַמְצוֹת עֲלֵינוּ לְהִתְעַמֵּק בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכֵן לְבֹא לְתַלְמִידֵי חֻכְמַי שִׁיּוּרוֹ לָנוּ אֵת הָעֵמֶק שֶׁבְּכָל מְצוּהָ וְאֵת כָּל תּוֹלְדוֹתֶיהָ וּפְרָטֶיהָ, וּבִזְהָ יִהְיוּ כָּל מַעֲשֵׂינוּ מְצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים כְּרִצוֹן ה' יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה אָמוֹן.

בְּמֵי מְרִיבָה, הַסֵּלַע נִמְשַׁל לְאֲנָשִׁים שֶׁהֵם קָשִׁי עֲרָף, שֶׁעַקֵּר הָעֲבוּדָה זֶה לְדַבֵּר אֶפְּלוֹ לְאֲנָשִׁים הַקָּשִׁים בְּיִתְרוֹ וְכֵן אֶפְשֶׁר לְחַלְחַל אֶפְּלוֹ לְתוֹךְ לֵב הָאָבוֹן. וְזֶה הָעֵנִין שְׂרַבִי עֲקִיבָה רְאֵה שֶׁהַמַּיִם שֶׁנִּמְשְׁלוּ לְתוֹרָה וְתַפְלָה נֹקְבִים אֵת הָאָבוֹן.

"זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה" - עֵנִין הַחֹק זֶה בְּלֵי טַעַם, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלֹמֹה "אֲמַרְתִּי אֲחַכְמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי", וְזֶה בְּכַדֵי לְלַמְּדוֹ שֶׁצָּרִיךְ לְקַיֵּם אֵת הַתּוֹרָה גַּם כְּשֶׁאֵינָנוּ מְבִינִים, בָּרַם יֵשׁ לָנוּ לְדַיֵּק מִמָּה שֶׁכְּתִבָּה הַתּוֹרָה בְּפִרְהָ אֲדוּמָה שִׁיאִין בָּהּ טַעַם - שֶׁרַק בְּמְצוּהָ זֶה אֵין עֲלֵינוּ

בְּפִרְשֵׁתָנוּ רוֹאִים שֶׁכָּל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּכּוֹ אֵת מִיתָתוֹ שֶׁל אֱהָרֹן, מֵאִידֶךָ אֵצֶל מֹשֶׁה לֹא בְּכּוֹ אוֹתוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל?

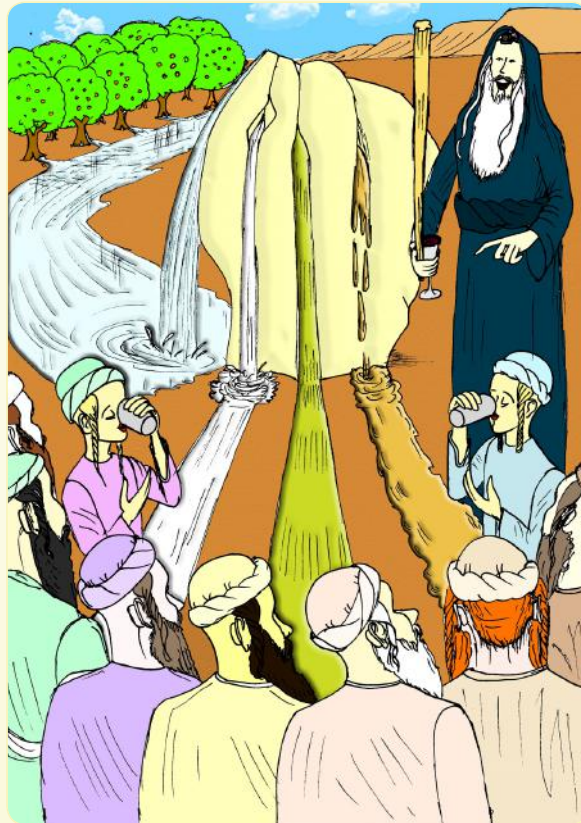
כִּי יוֹרֵב גְּדוּלְתוֹ שֶׁהוֹצִיאָם מִמִּצְרַיִם וַעֲשֵׂה לָהֶם נְסִים כָּל מ' שָׁנָה, הִיָּה לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל תְּלוּנֹת רְבוֹת עָלָיו, שֶׁיַּעֲשֵׂה לָהֶם עוֹד נְסִים, וְשִׁכְחוּ שֶׁהַכָּל זֶה מֵאֵת ה', וְאֵף מַה שֶׁחֲסַר לָהֶם זֶה מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכַדֵי שֶׁיִּבְקָשׁוּ מִמֶּנּוּ, וְכֵן יִקְבְּלוּ דַעַת מִמֹּשֶׁה הַיָּאֵד לְבִקְשׁוֹ, וְכִיַּעַד לְבָרַךְ בְּרָכָה רְאוּשׁוֹנָה וְאַחֲרוֹנָה עַל הַטּוֹב שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּם הַבּוֹרָא.

פנינים מצויירים

"וְדַבַּרְתֶּם אֶל הַסֵּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן מִיָּמָיו"

טָרַם הַפְּאֵת הַצּוֹר מֹשֶׁה רָצָה לְלַמְּדָם שִׁיּוּדוֹ לַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַנְּסִים שֶׁגִּמַּל עִמָּם בְּמַיִם, בְּיָאוֹה בְּקַרְיַעַת יַם סוּף וּבַבְּאֵר שֶׁהִתְלוּהָ עִמָּם אַרְבַּעִים שָׁנָה, וְרַק אַחֲרַי כָּךְ יִשְׁתַּוּ מִהַמַּיִם.

שֶׁכְּשֶׁרָאָה מֹשֶׁה שֶׁכָּלֵל יִשְׂרָאֵל מִמְּשִׁיכִים בְּחֻטָּא הַמְּרַגְּלִים וּבְחֻטָּאוֹ שֶׁל קְנָח, כִּינַס אוֹתָם אֶל הַסֵּלַע וְשָׁם פָּתַח עִמָּם בְּדַבְרֵי: "שִׁמְעוּ נָא הַמּוֹרִים", שֶׁמְלַמְּדִין אֵת מְלַמְּדֵיהֶם מֵחֶסֶר הַכְּנַעַה וְהַפְּרַת הַטּוֹב.

וְחָלַב, לְהַזְכִּיר זֹאת לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל.

וְכֵן לְזַכֵּר אֵת קַרְיַעַת יַם סוּף וּשְׂאֵר הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת, וְכֵן לְרְאוֹת אֵת חֶסֶד הַיְצוּרֹת הַמַּיִם, שֶׁהָעֵנִינִים מַעֲלִים אֵת הַמַּיִם מֵהַיָּם, וּמְמַתִּיקִים וּמְכַשִּׁימִים אוֹתָם.

וּלְפִיכָךְ אָנוּ מְבָרְכִים עַל הַמַּיִם 'שֶׁהַכָּל נִהְיָה בְּדַבְּרוֹ', שֶׁהִנֵּה בְּרָכָה כְּלָלִית וְלֹא בְּרָכָה שְׂמִפְרָטָת עַל הַמַּיִם, הַיּוֹת שֶׁהַמַּיִם הֵם עֵקֶר הָאָדָם, עַל כֵּן אָנוּ מְזַכְרִים וּמְפָרְסִים אֵת כָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ עִמָּנוּ בְּמַיִם עִם הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים, עִם כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם וּבַמִּדְבָּר, וְעִם מֹשֶׁה רַבְּנוּ,

וְכֵן כָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ לָנוּ בְּכָל עֵת.

וְכַאֲשֶׁר נִתְבוֹנֵן בְּכָל זֶה, נּוֹצֵיא מִתּוֹכָנוּ אֵת מִדַּת כְּפִיּוֹת הַטּוֹבָה, וְנִגְבִּיר בְּתוֹכָנוּ הָעֵרְכָה לְכָל הַטּוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ לָנוּ, וְנִהְיָה בְּאַמוּנָה וּבְהַפְּרַת הַטּוֹב לַה' וְלַמֹּשֶׁה עַבְדּוֹ, שֶׁהֵם הַצַּדִּיקִים וְהַת"ח שֶׁמְלַמְּדִים אוֹתָנוּ בְּכָל דּוֹר הַיָּאֵד לְהִתְקַרֵּב וּלְאַהֵב אֵת הַבּוֹרָא כְּרִצוֹנוֹ.

וּבְכַדֵי לְתַקֵּן כָּל זֹאת, לְמַד אוֹתָם מֹשֶׁה לְהַעֲרִיךְ אֵת כָּל הַטּוֹב שֶׁהֵם מְקַבְּלִים בְּמִדְבָּר בְּזִכּוֹת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּמֹרִים, שֶׁעַד עַתָּה הָיָה לָהֶם מַיִם בְּזִכּוֹת מֹרִים הַנִּבְיָאָה, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁהַמַּיִם הֵם עֵקֶר חַיּוּתוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְרוֹב הָאָדָם עוֹשֵׂי מַמִּים, וְעֲלֵינוּ לְהִתְבוֹנֵן בְּכָל הַנְּסִים שֶׁנַּעֲשׂוּ לְכָל לְיִשְׂרָאֵל בְּמַיִם, בְּיָאוֹר שֶׁה' הוֹצִיא אֵת הַיְלָדִים שֶׁנִּזְרְקוּ לְיָאוֹר וְנָתַן לָהֶם דְּבַשׁ מִסֵּלַע וְשִׁמּוֹן מִחִלְמִישׁ צוּר. וְעַל כֵּן הוֹצִיא מֹשֶׁה מִתּוֹךְ הַסֵּלַע שִׁמּוֹן דְּבַשׁ

להודות לה' רק על נס גלוי ועל טבעי ולא על הנסים והחסדים התמידים זה חסרון "אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה"

צריך באור מפני מה הודו לה' רק עתה כשנצלו מידי האמורים ולא הודו מלכתחלה על הבאר שזה כל השפע של המים שהיה להם תמיד? ועוד מפני מה נעשה הנס רק באפן שהתקרבו ההרים זה לזה וכי חסר למקום דרכים להרג את האמורים באפן שכלל ישראל יבחינו בכך?

ונראה לבאר בסייעתא דשמיא שזה למוד עצום בשבילנו, שבשואדם מקבל חסד תמידי קשה לו להרגיש את החסד, ודוקא כשואדם נצל מסכנה אזי הוא מודה לקב"ה מתוך הרגשה של הכרת הטוב, וזה היה חטא מסים במה שלא הודו על עצם המים שה' יתברך משפיע לנו תדיר.

ועתה מבאר מדוע נעקרו ההרים ועל ידי כן מתו האמורים, מכיון שזה בא ללמדנו שהשירה על המים זה כעין מתן תורה שגם שם נעקרו ההרים וכמו שאמרו חז"ל (תענית ז.) שגדול יום הגשמים כיום שנתנה בו תורה.

וזה גם הסבה שאחר כך לא נתנו להם המלאכים לעבר דרך ארצם הגם שלא רצו לשחות מי באר מכיון שלא הודו.

וכן אנו מוצאים בשאר השירות שנאמרו אחרי נקמה ולא על הנסים התמידים שביום יום וזה חסרון במדת מה. על כל פנים יסוד הכל שנתבונן תמיד ברב חסדי ה' שעמנו,

ככוס מים שאנו שותים, בארוחת בקר שאנו אוכלים וכן על זה הדרך, ועל ידי כן נהיה באמון מלא בו יתברך שזה עקר ביאתנו לעולם.

חשיבותה של דקה התבוננות בתחלת כל שעה

התורה הקדושה מלמדת אותנו כאן, שכל יהודי צריך לחיות בהתבוננות מתמדת בנפלאות הבורא שעמו, וכשאכן הוא זוכה לראות את יד ההשגחה העליונה, עליו לפתח בשיר ושבח לבורא העולמים, וכשם שכלל ישראל הודו לבורא העולמים על המים שנתן להם לשחות, ועל הנסים הנסתרים שגמול עמם בהצילו אותם מיד האמורים.

וכשנתבונן נראה שכל התהלים זה שיר ושבח של דוד מלכנו עליו השלום על הדברים הקטנים ביותר, ואפלו שאנו לא חושבים עליהם כל כך, ברם רצון ה' שכן נתבונן בכל החסדים הללו, כי על ידי כך אנו קשורים לקב"ה באמת, וחיים את כל הטוב שהוא עושה עמנו, על כל צעד ושעל.

וכבר נהגו יראי ה' לעשות בתחלת כל שעה דקה של ישוב הדעת ושיחה עם הקב"ה על כל הטוב שהוא עושה עמנו, וכשאדם דבק בכך, אזי כל שעויתיו הנם שרשרת רצופה של קשר אהדוק עם הבורא. יתן ה' שנוכח לחיות את רוב הטוב שהוא עושה עמנו, ולשיר לפניו שירים של הודאה ואהבה, ובזה נזכה לשמחה ולאשר של קרבה אמיתית עמו תמיד אמן.

ידוע אינספור של ספורים מהשואה האימה שדוקא כשאנשים הרגישו שלוקחים מהם הפל ואין להם שום משענת, אזי הם הרגישו קרבה עצומה לקב"ה.

וכמעשה שהיה בשואה באנשים שלקחו אותם למשרפות בשמחת תורה, והם פתחו ברקוד ואמרו 'רבנו של עולם אין לנו ספר תורה לרקד עמו ולא נותר לנו כלום, ואפלו בגדים אין לנו, אבל אתה זה הספר תורה שלנו ואתה זה כל החיים שלנו, ואז הם כביכול עשו חבוק עם הקב"ה מתוך חבה ואהבה עצומה לקב"ה, וכך הם הלכו למשרפות.

וכן היה מעשה בקבוצה של אנשים שהנאצים ימח שמם צוו עליהם ללכת ימים רבים בשרב ובחם ללא טפת מים, ובדרךם הם עברו על פני תעלה של שופכים, והנאצים צוו עליהם שיטבלו בתעלה באושה זו בעל כרחם, ואכן כלם נאלצו לטבל ומהרו ליצאת, חוץ מאדם אחד ששהה זמן רב בתוך המים.

כששאלוהו חבריו מדוע נשתהה הרבה זמן במים? השיב שקודם שנכנס לתעלה הוא הרגיש שהקב"ה הסיר ממנו את כל המשענות הגשמיות שעליהם היה נשען, ההורים, הילדים, החברים, הבית, האכל השניה, הפל, ורק דבר אחד נשאר לו, וזה עצם החשיבות של הגוף, ברם כשנכנס לתוך המים הרגיש שגם משענת זו סרה ממנו ואין לו כלום מבלעדי ה' יתברך ואזי הוא הרגיש חבה עצומה לקב"ה, ומהרגשה נפלאה זו לא רצה להפרד כל כך מהר.

יסוד זה הנו למוד בשבילנו - שנדע שכל המשענות שאנו נשענים עליהם, כאכל, שינה, רכב ועוד הם רק שליחים של ה' לסייע בידינו לעבודו, וכשאדם מחדיר יסוד זה, ה' לא צריך לקחת מאתו את המשענות הללו, בכדי שיזכר ממנו, וכן כשנעלם לאדם כסף או מתקלקל לו הרכב, זה בא לעוררו לזכר שהקב"ה יכול לעזור לו גם בלי המשענות הגשמיות.

וכל אחד ואחד, שכשיש לו צרות ויסורים, הן רב והן מעט, שידע שרצון ה' שישען רק עליו ובזה ימצא מרגוע לנפשו, וכן כשאדם מקבל בזיונות ועלול לאבד את העצמה האישית שלו, או כשאדם זקוק לאינפוזיה רחמנא לצלן ואינו יכול לאכול בכחות עצמו, אז זה הזמן המסגל ביותר לרכש לעצמו אמונה עמוקה בקב"ה, ולהחזיר את האהבה העצומה וההרדית עם הקב"ה.

